

Resultat av remiss av begreppet flerfunktionsnedsättning

Detta är en redovisning av resultatet av ett terminologiarbete om flerfunktionsnedsättning. Ett förslag har skickats ut på bred nationell remiss. Synpunkter på term, definition och anmärkning har lett till att förslaget reviderats.

Remissen avslutades den 20 december 2019.

Innehåll

Resultat av remiss av begreppet flerfunktionsnedsättning.....	1
Bakgrund	1
Resultat.....	2
Svarsfördelning	2
Synpunkter på förslaget.....	3
Slutgiltig termpost	4

Bakgrund

Socialstyrelsen har vid flera tillfällen uppmärksammats på behovet av en definition av begreppet flerfunktionsnedsättning. Uttrycket har använts i olika betydelser, vilket har lett till osäkerhet vid forskning, statistikinsamling och utarbetande av nationella och lokala vårdprogram och kunskapsstöd.

Syftet med terminologiarbetet var att definiera begreppet och därigenom åstadkomma en gemensam förståelse och användning av uttrycket flerfunktionsnedsättning inom fackområdet vård och omsorg.

Projektets arbetsgrupp har bestått av sakkunniga från Socialstyrelsen, Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet, Certec – Rehabiliteringsteknik och Design vid Lunds universitet samt terminologer från Socialstyrelsen.

Det slutgiltiga resultatet publiceras i Socialstyrelsens termbank i juni 2020.

Resultat

Remissen skickades till 157 respondenter, av vilka 86 svarade. Tabellen nedan visar hur remissvaren har fördelats.

Svarsfördelning

Förslag på termpost		Ja (%)	Nej (%)
Term	flerfunktionsnedsättning	86	14
Definition	kombination av mycket svår intellektuell funktionsnedsättning och omfattande motorisk funktionsnedsättning	67	33
Anmärkning	<p>För beskrivning av mycket svår intellektuell funktionsnedsättning, se DSM-5. Omfattande motorisk funktionsnedsättning motsvarar här nivå IV och V enligt Gross Motor Function Classification System (GMFCS).</p> <p>Personer med flerfunktionsnedsättning har omfattande kommunikationssvårigheter och är beroende av andra för att tillgodose sina grundläggande behov.</p> <p>Flerfunktionsnedsättning medför vanligen hälsoproblem, till exempel smärta, epilepsi eller svårigheter att andas, sova eller äta. Även svårigheter att tolka synintryck är vanligt.</p> <p>Den internationella benämningen är PIMD (Profound Intellectual and Multiple Disabilities).</p>	66	34

Synpunkter på förslaget

Arbetsgruppen har gått igenom synpunkter och kommentarer som kommit in vid remissen och dragit slutsatsen att förslaget inte fått tillräckligt stöd för att kunna publiceras i termbanken utan att revideras.

Här nedan är våra resonemang och slutsatser.

Term

Flertalet remissinstanser som invände mot termförslaget motiverade det med att termen inte motsvarade det snäva begrepp som beskrevs i definitionen.

Arbetsgruppen är medveten om att termen inte återspeglar den specifika betydelse som definitionen ger uttryck för. Under utredningen försökte vi ta fram en tydligare term, men det var svårt att hitta en term som var tillräckligt precis utan att låta den sammanfalla helt med definitionen. Termförslaget flerk Funktionsnedsättning byggde på att det ofta används som svensk motsvarighet till PIMD ((Profound Intellectual and Multiple Disabilities).

Några remissinstanser påpekade också att flerk Funktionsnedsättning behöver kunna användas i en mer allmän betydelse – flera Funktionsnedsättningar – och därför inte bör reserveras för det mer specifika begreppet.

Arbetsgruppen tycker att invändningarna mot termen är relevanta. Vi väljer att ändå publicera flerk Funktionsnedsättning i termbanken mot bakgrund av behovet av ett språkligt förtydligande.

Definition och anmärkning

Invändningarna mot definitionen och anmärkningen liknade kritiken mot termen och handlade till största del om att de beskrev ett alltför snävt begrepp i förhållande till termen.

Det förekom även synpunkter på definitionen som inte hade med förhållandet mellan term och definition att göra. Dessa gick ut på att definitionen borde vidgas till att omfatta även *måttlig* eller *svår* intellektuell Funktionsnedsättning, och inte bara *mycket svår*.

Arbetsgruppen drar slutsatsen av remissvaren att flerk Funktionsnedsättning inte används på ett enhetligt sätt inom fackområdet. Vi kan därför inte presentera någon definition i termbanken. I stället beskriver vi i anmärkningen hur flerk Funktionsnedsättning används och bör hanteras för en tydlig fackspråklig kommunikation.

Slutgiltig termpost

Slutgiltig termpost	
Term	flerfunktionsnedsättning
Definition	se anmärkning
Anmärkning	<p><i>Flerfunktionsnedsättning</i> avser oftast en kombination av omfattande intellektuell och motorisk funktionsnedsättning som orsakar stora kommunikationssvårigheter och oförmåga att själv tillgodose grundläggande behov. Den motsvarande internationella benämningen är PIMD (Profound Intellectual and Multiple Disabilities). Funktionsnedsättningens grad kan anges med hänvisning till klassifikationer såsom DSM-5 och Gross Motor Function Classification System (GMFCS).</p> <p>Ibland används <i>flerfunktionsnedsättning</i> i betydelsen 'flera funktionsnedsättningar', utan precisering av funktionsnedsättningarnas art eller allvarlighetsgrad.</p> <p><i>Flerfunktionsnedsättning</i> används alltså i olika betydelser. Det innebär att om man vill vara precis måste man tydliggöra vilken betydelse som avses.</p>